

ЗМІСТ
Засідання двадцять п'яте, вечірнє
(Вівторок, 10 листопада 2015 року)

Оголошення про створення міжфракційного депутатського об'єднання "Європейська екологічна ініціатива"	...3
Внесення змін до порядку денного пленарного засідання	...3
Прийняття рішення про направлення проекту Закону "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості газу для населення" на повторне друге читання	...10
Внесення змін до розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель	...37
Прийняття Закону "Про особливості проведення голосування на чергових виборах депутатів Красноармійської міської ради Донецької області, депутатів Маріупольської міської ради Донецької області, Красноармійського міського голови, Маріупольського міського голови 25 жовтня 2015 року"	...49
Голосування проекту Постанови Верховної Ради України "Про звільнення суддів"	...63
Заяви народних депутатів України щодо голосування	...68

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України

10 листопада 2015 року, 16 година 02 хвилини

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час на обідню перерву вичерпано. Прошу всіх народних депутатів заходити до залу, займати робочі місця. У нас ще багато важливих законопроектів. Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити народним депутатам про початок роботи, а голів фракцій — запросити депутатів до залу. Будь ласка, заходьте.

Колеги, ще раз запрошуюю заходити до залу, нас недостатньо для продовження роботи. Я прошу народних депутатів заходити із кулуарів до залу. Будь ласка, заходимо до залу, займаємо робочі місця.

Об'єднання "Самопоміч", запросіть колег до залу для роботи.

Шановні колеги — голови фракцій, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займайте свої місця, продовжимо пленарне засідання. Нам залишилося розглянути ще багато важливих питань, зокрема щодо ренти на газ, продовження мораторію на продаж землі, місцевих виборів. Останнє питання стосується безвізового режиму — щодо відповідності нашого законодавства вимогам Європейського Союзу. Прошу всіх

займати свої місця і підготуватися до реєстрації. Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця.

Шановні колеги народні депутати! Займайте свої місця в залі Верховної Ради. Готуємося до реєстрації.

Шановні колеги, готуємося до реєстрації! Прошу займати свої місця і підготуватися до реєстрації.

Прошу увімкнути систему "Рада". Реєструємося.

У залі зареєструвалися 369 народних депутатів.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Спочатку зачитаю оголошення, яке надійшло у президію.

"Повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання "Європейська екологічна ініціатива". Головою міжфракційного депутатського об'єднання "Європейська екологічна ініціатива" обрано народного депутата України Єднака Остапа Володимировича". Привітаємо голову ініціативи.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати! Будь ласка, займіть свої місця. У нас є одне питання, яке ми маємо розглянути в рамках запровадження безвізового режиму. Підготовлено відповідне рішення Верховної Ради України про внесення змін до закону. Прошу хвилину уваги. Ідеться про те, щоб включити до порядку денного для прийняття рішення, а розглянемо

трохи пізніше, проекту Закону “Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу”.

Мова про те, щоб включити його до порядку денного для прийняття рішення. Але одразу розглядати не будемо, зробимо це трохи пізніше. Після включення цього питання до порядку денного для прийняття рішення одразу перейдемо до розгляду питання про ренту на газ. Прошу дуже відповідально поставитися до цього питання. Займіть свої місця, шановні колеги.

Включення до порядку денного та прийняття рішення щодо законопроекту [№3442](#). Це процедура ad hoc — відхилення від Регламенту.

Шановні колеги, є магічний звук початку голосування. Я ставлю пропозицію на сигнальне голосування. Колеги, займіть свої місця. Сигнальне голосування ad hoc щодо включення до порядку денного для прийняття рішення законопроекту №3442 щодо гармонізації законодавства України із законодавством Європейського Союзу. Прошу проголосувати за включення до порядку денного для прийняття рішення.

Сигнальне голосування. Не всі депутати на місцях. Думаю, зараз звук початку голосування мобілізує всіх народних депутатів. Починаємо сигнальне голосування. Прошу підтримати ініціативу. Прошу голосувати. Це сигнальне голосування щодо включення до порядку денного. Прошу підтримати. Чекаємо, поки всі депутати займуть свої місця в залі.

“За” — 183.

Уже краще.

Шановні народні депутати! Ми так не зможемо розглянути питання ренти на газ. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.

Шановні колеги, за процедурою ad hoc ставиться на голосування законопроект, останній із пакета щодо візової

лібералізації. Шановні колеги, прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного цього важливого питання. Будь ласка, займаєте свої місця. Керівники фракцій, організуйте народних депутатів для голосування.

Прийняття рішення ad hoc про включення до порядку денного законопроекту №3442. Розглянемо його пізніше, а зараз включимо до порядку денного сесії. Прошу підтримати питання щодо безвізового режиму. Під час доповіді ви почуєте всі аргументи за і проти. Кожен визначиться. Прошу підтримати, шановні колеги, пропозицію про включення до порядку денного.

Включення до порядку денного сесії для прийняття рішення за процедурою ad hoc. Пізніше обговоримо. Прошу підтримати. Це важливе питання в рамках виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. Прошу підтримати, шановні колеги.

Сигнальне голосування. Прошу підтримати.

“За” — 204.

Уже краще, колеги.

Колеги, я ще раз поставлю пропозицію на сигнальне голосування. Колеги, прошу всіх сконцентруватися, заспокоїтися. Ще раз сигнальне голосування. Прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного законопроекту №3442. Прошу підтримати, колеги. Голосуємо. Це сигнальне голосування, друзі. Прошу підтримати.

“За” — 206.

Добре, шановні колеги. Ми сьогодні ще повернемося до розгляду цього питання. Прошу сконцентруватися. Ще раз?

Колеги, займіть свої місця. Давайте ще раз розглянемо пропозицію про включення питання до порядку денного.

Надамо по 1 хвилині бажаючим виступити.

Юрій Луценко. Прошу. Колеги, уважно послушайте. Це ж не жарти.

ЛУЦЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні ми проголосували практично весь пакет важливих законопроектів, що не лише збільшить можливість боротьби з корупцією та злочинністю в Україні, а й відкриває для нас шлях до євроінтеграції. Народні депутати повинні знати: згідно з офіційним листом пана Юнкера, одного з керівників Європейського Союзу, вісім країн — членів ЄС вимагають від України уточнення щодо заборони дискримінації за будь-якими ознаками. Це умова для того, щоб ми вважали себе частиною європейської культури.

Окремо звертаюся до тих, хто не голосує за запропонований до розгляду законопроект. Шановні друзі, у цьому законопроекті жодним чином не пропонується легалізувати нетрадиційну сексуальну орієнтацію. Ви можете не підтримувати, не сповідувати і навіть засуджувати, але відмовляти цим людям у праві на працю неправильно навіть з точки зору Божої заповіді здобувати хліб у поті чола свого. Хочу звернути увагу, що йдеться про унеможливлення дискримінації за всіма ознаками: релігійними, національними, гендерними тощо.

Шановні друзі! У цьому парламенті ніхто не збирається легалізувати одностатевих шлюбів, це очевидно. Але дати можливість усім громадянам України працювати, не відмовляти у праві на працю — це абсолютно правильний підхід, запропонований у цьому законопроекті.

Тому прошу всіх, хто бачить нас частиною європейської культури, сповідує європейські цінності, серед яких заборона дискримінації будь-якої, навіть нелюбої тут багатьом особи, яку ми можемо не поважати, але повинні забезпечити її право

на працю, проголосувати за даний законопроект. А Радикальній партії — у першу чергу, пане Вовк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановні колеги, я хочу подякувати сьогодні сесійній залі за те, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, увага! Жінка говорить, народний депутат Ірина Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, хочу подякувати всім фракціям українського парламенту за той конструктивізм, який сьогодні панує в сесійній залі. Справді, нам вдалося дуже плідно попрацювати в першій половині дня, за що особливо велика подяка найбільшій фракції “Блок Петра Порошенка”, фракціям “Народний фронт”, “Батьківщина”, які в повному складі підтримують усі європейські законопроекти, фракції Радикальної партії Олега Ляшка, яка також голосує за всі законопроекти, фракції “Самопоміч”, яка так само долучилася до конструктивного обговорення, щоб підтримати виконання Україною Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. Дякую також позафракційним депутатам за участь у цьому процесі.

Прошу зараз так само підтримати пропозицію про включення до порядку денного питання на виконання плану дій щодо візової лібералізації. Мова йде про включення до порядку денного. Давайте не збавляти цього європейського конструктивного темпу, який ми сьогодні продемонстрували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні колеги народні депутати, я звертаюся до вас! Уся Україна чекає від нас рішень, які дадуть можливість знизити тарифи, забезпечити людей достойними зарплатами, що дасть їм змогу виживати в рідній країні. Коли ми говоримо про безвізовий режим, то забуваємо, що людина, яка отримує 40–50 доларів зарплати чи пенсії, нікуди не поїде, бо немає за що.

Я вимагаю від парламенту негайно перейти до розгляду питань про зниження рентної плати на газ, про мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення, які хвилюють усе українське суспільство. Не вносьте, будь ласка, до парламенту пропозицій, які дестабілізують його роботу і зривають розгляд тих законопроектів, на які чекає все суспільство. Людям треба не те, чого хоче Луценко, а робота й зарплата!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слухайте, колеги, зараз будуть проголозовані питання і ренти на газ, і мораторію на продаж землі. Усі це добре знають. Не треба товкти повітря в залі. Робіть усе для того, щоб запровадити безвізовий режим, зменшити ренту на газ, продовжити мораторій на продаж землі тощо. Одне одного не виключає, тому не треба спекулювати на цій темі.

Микола Княжицький. Будь ласка. Приготуйтеся до голосування, колеги.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Шановні друзі, давайте не дурити одне одного. Я хочу звернутися до фракцій “Самопоміч”, “Батьківщина”, до всіх інших, хто голосує чи не голосує. Немає жодної європейської країни, у тому числі і католицької, у законодавстві якої не було б норми

про відсутність дискримінації. Я вам прочитаю статтю 183 Кодексу праці Республіки Польща, яка є католицькою країною. Послухайте: “Ставлення до співробітників у сфері встановлення та припинення трудових відносин, умов працевлаштування, заохочення та доступу до навчання з метою підвищення професійної кваліфікації має бути рівним, зокрема незалежно від статі, віку, інвалідності, раси, релігії, національності, політичних переконань, профспілкової діяльності, етнічного походження, віросповідання, сексуальної орієнтації, а також незалежно від зайнятості протягом визначеного або невизначеного періоду, на повний чи неповний робочий день”.

Друзі, ми не легалізуємо одностатевих шлюбів! Більшість у цій залі проти цього. Ми вибираємо: чи йдемо до Москви, чи йдемо в Європу. Якщо ви хочете в Москву, не голосуйте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, цей законопроект має точно такі ж норми, як і польське трудове законодавство. Я ще раз поставлю на голосування за процедурою ad hoc пропозицію про включення до порядку денного законопроекту №3442. Включення до порядку денного з метою розгляду. Прошу підтримати. Прошу голосувати. Сигнальне голосування.

“За” — 220.

Колеги, а тепер я ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного законопроекту №3442. Прошу проголосувати. Прошу підтримати пропозицію про включення законопроекту до порядку денного сесії за процедурою ad hoc.

“За” — 224.

Рішення не прийнято.

Друзі, не вистачило двох голосів. Колеги, ще раз проголосуємо пропозицію про включення до порядку денного та

прийняття рішення ad hoc. Прошу підтримати. І одразу переходимо до розгляду питання про ренту на газ. Прошу голосувати. Включення до порядку денного сесії. Прошу підтримати.

“За” — 228.

Рішення прийнято. Законопроект включено до порядку денного.

Дякую. Обмінюватися думками будемо під час розгляду. Дякую, що підтримали.

Заспокоїлися. Рухаємося далі. Розглядається проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості газу для населення” ([№2835](#)). Доповідає голова комітету Ніна Петрівна Южаніна...

Хвилину! Є пропозиція Юрія Луценка проголосувати щодо прийняття законопроекту №3442 як закону. Я ставлю цю пропозицію на голосування. Сигнальне голосування. Законопроект, який ми включили ad hoc до порядку денного. Прошу всіх підтримати. Зайдіть усі до залу, будь ласка. Голосуємо за основу і в цілому законопроект №3242. Голосуємо. Прошу голосувати. Прошу підтримати. Це пропозиція Юрія Луценка.

“За” — 206.

Не встигли. Друзі, прошу проголосувати в цілому законопроект №3442 щодо дискримінації. Готові? Голосуємо. За безвізовий режим можемо голосувати. Голосуємо. Прошу підтримати в цілому. Голосуємо, колеги. Прошу підтримати.

“За” — 207.

Немає необхідної кількості голосів. Ми до цього питання повернемося.

Розглядається проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості газу для населення” ([№2835](#)) у другому читанні. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Комітет з питань податкової та митної політики 3 листопада провів позачергове засідання, на якому було розглянуто прийнятий Верховною Радою України 6 жовтня за основу проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості газу для населення” (№2835) від 14 вересня. До законопроекту надійшла 21 пропозиція, враховано у повному обсязі, частково або по суті шість пропозицій, відхилено — 15.

Що пропонується до другого читання за наслідками обговорення в комітеті? До другого читання комітет підготував порівняльну таблицю до законопроекту, яка перед вами. Передбачено зменшити ставку рентної плати за видобування природного газу для населення із 70 до 29 відсотків від вартості товарної продукції.

Запропоновано залишити ставку рентної плати за природний газ, видобутий під час виконання договорів про спільну діяльність, на рівні 70 відсотків. Така ставка буде застосована лише для виконання договорів про спільну діяльність, якщо однією зі сторін є державне підприємство або інше підприємство, що має частку держави у статутному фонді. Запропонована редакція повністю відповідає умові, яку я щойно озвучила.

Пропонується також зменшити ставку рентної плати за видобування природного газу для потреб промисловості з 55 до 29 відсотків та із 28 до 14 відсотків залежно від глибини залягання. Водночас зменшити розмір збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності з 4 до 0 відсотків.

Можна переходити до розгляду таблиці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це друге читання. Розглянемо поправки. Поправка 5 народного депутата Лопушанського. Будь ласка.

Поправку 4 враховано частково. Поправка 4 народного депутата Юрія Левченка. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Свобода”). Всеукраїнське об’єднання “Свобода”, виборчий округ №223, місто Київ. Насправді, товариство, моя поправка, що врахована частково, по суті не врахована зовсім. Про що йдеться? Мета законопроекту — знизити тарифи на газ для побутових споживачів, для населення. Мета благородна. Проте в законопроекті пропонується знизити рентну ставку не лише на видобування газу для побутового споживання, а й на газ, що використовується з комерційною метою, не пов’язаною із побутовим споживанням населенням.

Моя поправка стосується саме зниження рентної ставки виключно на видобування газу для побутового споживання українським народом, а не того газу, що використовується з комерційною метою, тому що не можна під гаслами благих намірів зменшувати рентну ставку для надприбуткових підприємств. Тому закликаю все ж таки підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прокоментуйте.

ЮЖАНІНА Н.П. Вашу поправку не було враховано, тому що саме зниження ставки на видобування природного газу для потреб промисловості з 55 до 29 відсотків та з 28 до 14 відсотків запропоновано, щоб підтримати галузь, яка за підсумками

2015 року взагалі зменшила видобування. Видобування для промислових цілей — це також на благо економіки України. Тому члени комітету не підтримали дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Шановні колеги, поправка 4, яка врахована частково комітетом. Автор — народний депутат Левченко — просить врахувати її повністю. Ця пропозиція не була підтримана комітетом. Прошу визначатися.

“За” — 85.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Поправка 5 народного депутата Лопушанського. Не наполягає?

Поправку 6 враховано.

Поправка 7 Юрія Чижмаря. Не наполягає? Не наполягає.

Поправка 8. Не наполягає.

Поправка 9. Не наполягає.

Поправку 10 народного депутата Кришина відхилено. Не наполягає.

Поправка 11 Максима Юрійовича Бурбака. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 12 народного депутата Белькової. Наполягає.

Будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Дякую. Насправді я не наполягатиму на голосуванні цієї поправки, але хочу скористатися нагодою і звернутися до Прем’єр-міністра України.

Пане Яценюк! Я хочу звернутися до вас з приводу того, що моя поправка стосується нарахування ренти державним компаніям за касовим методом. Я розумію, що сьогодні ми її не приймемо, але ігнорувати проблему не можна. Розрахунки за газ державною компанією відбуваються наприкінці року. Нині “Укргазвидобування” сплачує від 20 до 30 відсотків за реструктуризацію податкового боргу перед фіскальними органами. Будь ласка, зверніть увагу на цю проблему. Розраховуйтеся за газ і зробіть так, щоб українські громадяни отримали дешевий газ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, коментар, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Справді, поправку не підтримано, тому що вона досить комплексна. У даному законопроекті її не враховано, оскільки вона охоплює питань більше, ніж передбачено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 12. Не наполягають на голосуванні. Далі.

Поправка 13 народного депутата Яценка. Не наполягає.

Поправка 15 Белькової. Не наполягаєте? Наполягає.

Народний депутат Белькова. Будь ласка.

БЕЛЬКОВА О.В. Арсенію Петровичу! Наступна моя поправка стосується також дуже важливого питання — спільної діяльності. Не наполягатиму на її голосуванні, але нагадую вам, що це питання як великий слон у цій кімнаті. Ми не можемо про це мовчати. Якщо ви вважаєте, що така діяльність неправильна для українського сектору видобутку газу, будь ласка, запропонуйте, яким чином врегулювати це питання, щоб договори про спільну діяльність існували в Україні за прозорими, некорумпованими схемами.

Дякую.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, дану поправку також відхилено, тому що вона не стосується законопроекту, тобто внесена на порушення статті 116 Регламенту Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягаєте на голосуванні?

Поправка 16 народного депутата Яценка. Не наполягає.

Поправка 17 народного депутата Бурбака. Не наполягає.

Поправка 18 народного депутата Кришина. Не наполягає.

Поправка 20 народного депутата Мельничука. Наполягає.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №14, Вінницька область, партія “Блок Петра Порошенка”).

Шановні колеги, треба визнати, що поправка колеги з фракції “Блок Петра Порошенка” Оксани Продан більш вдала, тому я знімаю свою поправку на її користь. Не наполягаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягаєте. Добре.

Поправка 21 народного депутата Белькової. Не наполягає.

Шановні колеги, ми фактично завершили розгляд таблиці. Будь ласка, Ніно Петрівно. Увімкніть, будь ласка, мікрофон голови комітету. Міністр хоче прокоментувати?

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановний Володимире Борисовичу! Є ще одна поправка, на якій наполягали народні депутати, яка не була врахована на позачерговому засіданні комітету, але для забезпечення результативного голосування прошу врахувати її в тілі законопроекту.

Зчитаю для стенограми. “Розділ XX “Перехідні положення” цього Кодексу доповнити новим підрозділом такого змісту: “Тимчасово до 1 квітня 2017 року встановлюються такі особливості

застосування деяких норм розділу IX “Рентна плата” цього Кодексу. Ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу з покладів на глибині до 5000 метрів, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 статті 252 цього Кодексу, встановлюються на період, визначений цим підрозділом, у відсотках від товарної вартості продукції гірничого підприємства — видобутої корисної копалини, мінеральної сировини в таких розмірах: з дати набрання чинності цим Законом до 30 червня 2016 року включно — 70 відсотків, у період з 1 липня 2016 року до 31 березня 2017 року включно — 55 відсотків, з 1 квітня 2017 року застосовується ставка, визначена пунктом 252.20 статті 252 цього Кодексу, тобто 29 відсотків”.

З метою правильного відображення зазначеної пропозиції в тексті законопроекту прошу доручити Головному юридичному управлінню Апарату Верховної Ради України разом з комітетом провести техніко-юридичне доопрацювання перед поданням закону на підпис, якщо його буде проголосовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати! Є ще одна поправка до Прикінцевих та Перехідних положень щодо зобов’язання Кабінету Міністрів скоригувати тарифи на житлово-комунальні послуги і газ відповідно до цього законопроекту.

Враховуючи поправку, озвучену Ніною Петрівною Южаніною, ставлю на голосування пропозицію про прийняття у другому читанні та в цілому (*Шум у залі*). Правильно я зрозумів? Голосуємо (*Шум у залі*).

“За” — 165.

Рішення не прийнято.

Законопроект не набрав потрібної кількості голосів. Хвилину! (*Шум у залі*). Внесіть пропозицію.

Юлія Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Я звертаюся до всіх народних депутатів. Річ у тім, що у поправці, внесеній "Народним фронтом", пропонується практично залишити 70 відсотків ренти для державного підприємства "Укргазвидобування". Це означає, що вони свідомо продовжують банкрутувати компанію "Укргазвидобування", якій на сьогодні НАК "Нафтогаз України" не платить нічого, крім того, їй нараховують пеню, штрафи і ставки за податковим боргом. Уряд свідомо вбиває "Укргазвидобування". Тому поправка "Народного фронту" неприйнятна.

У мене в руках текст поправки, яку просять проголосувати лідери всіх фракцій, крім "Народного фронту". Підписи лідерів фракцій оригінальні. У ній ідеться саме про те, щоб зазначити у Прикінцевих та перехідних положеннях, що у зв'язку зі зниженням ренти на видобуток газу пропорційно знизиться ціна на газ для населення, тарифи на тепло і гарячу воду. Але я прошу окремо проголосувати поправку "Народного фронту" і окремо поправку всіх фракцій, які підписалися. Прошу поставити окремо на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Олег Березюк. Будь ласка. Давайте обміняємося думками.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановні пані та панове! Шановний пане Прем'єр-міністре! Те, що ви зараз робите, є дискримінацією людей в Україні. Хто зможе вижити, а хто не зможе пережити цю зиму! (Оплески). Те, що ви робите,

є дискримінацією українського суспільства порівняно з Європою. Сьогодні має бути проголосований законопроект, який буде корисний людям, а не олігархічним колам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повністю підтримую, що має бути прийнятий закон, який буде на користь людям, а не олігархічним кланам.

Олег Ляшко. Будь ласка, 1 хвилина. Надам слово всім фракціям.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Залишати 70 відсотків ренти для державного підприємства — це антидержавна політика. Кого ми підтримуємо? Замість того, щоб підтримувати наших громадян, вітчизняних виробників, зменшити або взагалі уникнути залежності від імпорتنих енергоносіїв, ми знищуємо власне виробництво.

Те, що зараз відбувається в парламенті, — це фактично обман людей. Хочуть проголосувати законопроект, який, по суті, не розв'яже проблеми зниження рентних платежів за видобуток газу державними компаніями. Люди четвертий тиждень стоять біля Кабміну, вимагаючи зниження тарифів. Тому ми вимагаємо в парламенті проголосувати цей законопроект, а також законопроект про розкриття структури тарифів, про ліквідацію НАК «Нафтогаз України» і створення НКРЕКП, незалежної від уряду і Президента. Це в підсумку дасть можливість знизити тарифи. Усе інше — обман людей. Ми не допустимо цього обману.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Бурбак. Будь ласка, 1 хвилина.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область,

політична партія “Народний фронт”). Ну, що, шановні, час істини настав. Тепер ми розуміємо, хто за що боровся останні півтора місяці — хто хоче повернути ставки для спільної діяльності підприємствам олігархів, а хто турбується про народ (*Шум у залі*). 70 відсотків ренти для “Укргазвидобування” — це забезпечення субсидій для 10 мільйонів громадян. Уже 4 мільйони сімей їх оформили. Вас не турбує, як вони перезимують? Вас не турбує, чим наповнювати бюджет? До речі, у бюджеті передбачено 25 мільярдів гривень на виплату субсидій соціально незахищеним верствам населення, а наступного року — 40 мільярдів. Як здійснити ці виплати?

Для того щоб “Укргазвидобування” розвивалося, розробили графік зниження ренти для надання можливості інвестувати в розвиток інфраструктури. Поправка “Народного фронту” внесена на захист соціально незахищених верств населення через надання їм субсидій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Віктор Бондар. Будь ласка. Надам по 1 хвилині для обміну думками.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Безумовно, з трибуни Верховної Ради перед виборами і під час виборів усі багато наобіцяли людям: вирішити питання щодо зниження тарифів, дати можливість кожній родині нормально перезимувати, сплачуючи платіжки за комунальні послуги.

Ми вимагаємо поставити цей законопроект на голосування і засвідчити результатами голосування, як кожна фракція підтримує людей. Партія “Відродження” одноголосно проголосує за,

підтримавши сподівання людей на зниження тарифів, на реальний соціальний захист. Людям потрібні не балачки, які ми слухаємо в залі під гаслами надання соціальних гарантій. Ставимо на голосування і приймаємо одностайно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Михайлович Литвин. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні колеги! Судячи з того, що відбувається в сесійній залі, взято курс на те, щоб завалити цей законопроект. Я думаю, що колеги і вся влада краще знають європейські закони, чим живе Європа, а не те, чим живуть наші громадяни. Мушу сказати, що самотні люди тепер збираються в одній хаті, щоб дешевше було вижити, щоб урятуватися від бандитизму, коли за 200 гривень людину можуть знищити фізично.

Пропозиція така. Звичайно, треба прийняти рішення, що стане практичним виходом для людей. Давайте проголосуємо ці дві поправки, і стане зрозуміло, як тут сказали, хто захищає людей, а хто — олігархів. Обіцяли прийняти закон, а тепер робиться все для того, щоб його завалити. Так не можна чинити з людьми!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Домбровський. І підіб'ємо підсумки.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія "Блок Петра

Порошенка”). Шановні друзі! На мій погляд, проблема полягає в тому, що під час обговорення цього законопроекту ми продовжуємо говорити політичними гаслами, прикриватися боротьбою з олігархами. Прийняття таких законів потрібно людям і країні.

На жаль, ми так і не отримали жодних розрахунків, що свідчать про фінансові відносини “Укргазвидобування”, НАК “Нафтогаз України” із бюджетом. Якою буде ціна тієї чи іншої поправки для Державного бюджету України на 2015 рік? Що ми можемо закласти в бюджет 2016 року? Ми голосуємо із закритими очима. Це неправильно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція? Немає.

Вікторія Войціцька. Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Шановні колеги! Перш за все, колеги з “Народного фронту”, які стверджують, що ми не розглядаємо поправок, що стосуються спільної діяльності, та йдемо на повідку в олігархів! Є поправка 1 за моїм авторством, Южаніної, Острікової та Бабак, якою чітко регламентується, що ми залишаємо 70 відсотків для спільної діяльності. Це перше.

Друге. Ви стверджуєте, що “Укргазвидобування” — це джерело наповнення бюджету, зокрема для виплати субсидій. Переді мною лист від “Укргазвидобування”, у якому чітко сказано про складне фінансове становище, про те, що наприкінці 2015 року у нього буде зобов’язання перед бюджетом у сумі 13,8 мільярда гривень. НАК “Нафтогаз України” у своїй відповіді так само зазначає, що розрахується із “Укргазвидобуванням” лише після отримання з державного бюджету грошей від енергосубвенції. Вибачте: хто, кому, коли і що заплатить?

Наша пропозиція така. Поставити окремо на голосування щодо підтвердження дві поправки: запропоновану “Народним фронтом” та озвучену Южаніною і Юлією Володимирівною Тимошенко. Після цього перейти до голосування законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це хороша пропозиція.

Юлія Тимошенко. Будь ласка. Потім — Павлов.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дорогі друзі! Настає момент істини. Момент істини в тому, що ми маємо можливість повернути нашій газовій галузі розумну рентну ставку. Найбільша ставка рентної плати у світі в Данії — 39 відсотків. Україна, яка хоче розвивати власну галузь і замінити російський газ на газ власного видобутку, встановила для державної компанії ставку 70 відсотків. Що це за політика? Доводять до банкрутства галузь, потім, як наслідок, беруть з людей зайві гроші за газ, підвищують тарифи на тепло.

Цим голосуванням ми маємо можливість, по-перше, встановити нормальну рентну ставку для державного підприємства “Укргазвидобування”, по-друге, знизити на 20,4 відсотка ціну на газ для населення внаслідок зниження рентної плати, а також тарифи на тепло і гарячу воду. Я прошу зал консолідуватися навколо інтересів людей, а не навколо дурної політики, яку нам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Павлов, “Опозиційний блок”. Будь ласка.

ПАВЛОВ К.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №31, Дніпропетровська область, самовисуванець). Уважаемые коллеги, спекулирующие на теме отсутствия средств для выплаты льгот

и субсидий! Перестаньте дурить народ, поскольку самая дорогая статья расходов в структуре жилищно-коммунальных услуг — это тепловая энергия и газ для населения. Если рентная плата будет снижена, не нужна будет такая сумма на льготы и субсидии. “Оппозиционный блок” изначально голосовал против поднятия ставок на ренту для газодобычи. Мы в полном составе единогласно проголосуем за снятие этих губительных рентных ставок.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк. Будь ласка.

ЯЦЕНЮК А.П., *Прем'єр-міністр України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дуже приємно взяти участь у політичній дискусії. Але я пропоную перейти до арифметики, цифр і фактів. Кабінет Міністрів України вніс на розгляд Верховної Ради законопроект, у якому передбачалося зменшення ренти на видобуток природного газу для тих компаній, які не вкрали ліцензії, не підписували договорів про спільну діяльність, не отримали незаконно родовища, а для тих, які інвестують і збільшують обсяги видобутку природного газу.

Над законопроектом, внесеним урядом, працювали світові експерти, які безпосередньо задіяні в залученні інвестицій в українську газову галузь. Під час внесення до парламенту альтернативного законопроекту за дивним збігом обставин з'явилася норма, відповідно до якої відновлюється пільгове оподаткування для 12 газових олігархів, які мають спільну діяльність.

Після того як уряд України зробив публічну заяву з цього питання, деякі почали задкувати — ті, які так кріпко ратують за народ України. Для тих, які ратують за народ України і розповідають, що НАК “Нафтогаз України” і “Укргазвидобування” — банкрути, я скажу, що вони не банкрути. Але ви їх довели до банкрутства ціною на газ у 500 доларів, яку підписали ви!

Десятьма мільярдами доларів, які ми заплатили Росії через вашу безвідповідальність і брехню!

Далі, шановні колеги. Ті, які пропонують начебто зменшити ренту для “Укргазвидобування”. Вслухайтесь, що вони пропонують. Саме через те, що “Укргазвидобування” має газ власного видобутку, ціна на який не ринкова, ми знайшли можливість надати 1 тисячу 200 кубічних метрів газу на опалювальний сезон кожному домогосподарству за ціною удвічі нижчою за ринкову — не 7 тисяч 200, а 3 тисячі 600 гривень.

Що роблять ці діячі, які пропонують зменшити ренту для “Укргазвидобування”? Це означає, що ми повинні будемо ліквідувати соціальну норму і підвищити ціну на газ із 3 тисяч 600 до 7 тисяч 200 гривень. Голосуйте за це! Я проти цього виступаю!

Ідемо далі. Щодо інструменту субсидій. Так само, ті, які плачуть і розповідають, як складно жити, на жаль, не плакали і не думали, коли були при владі й довели Українську державу до банкрутства. На сьогодні кожен четвертий громадянин країни отримує субсидії від уряду України. Уже надійшли перші платіжки. У п’ятницю я прийду і за цією трибуною озвучу середню суму субсидій для тих, кому вона потрібна, а не для тих горлопанів, які газом свої басейни опалюють. Вона становить від 600 гривень до 1,5 тисячі гривень на кожне домогосподарство.

З огляду на це, шановні народні депутати, є пропозиція зменшити ставки рентної плати для тих, хто реально видобуватиме газ. А ті, які вкрали родовища і хочуть надалі формувати газових олігархів, позбавити народ України соціальної норми і фактично підвищити тарифи, не повинні отримати підтримки в цій залі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати... *(Шум у залі)*.

Олег Березюк. Будь ласка, 1 хвилина. Усі вже висловилися від фракцій.

БЕРЕЗЮК О.Р. Прошу передати слово Остріковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Острікова, 1 хвилина.

ОСТРІКОВА Т.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Шановний пане Прем’єр-міністре! Фракція “Самопоміч” завжди займала послідовну позицію, що спільні підприємства, у яких є державна частка власності або квазі-державні підприємства, куди прийшов приватний інвестор і не вклав нічого в розвиток родовища, повинні оподатковуватися за ставкою 70 відсотків.

Водночас хочу вам нагадати, що “Укргазвидобування” — це державна компанія. Погоджуючись на ставку 70 відсотків, ми повірили, що ви не можете контролювати менеджмент цієї компанії. Я хочу сказати, що ті прибутки, які в цієї компанії залишаться, здійснюючи ефективний менеджмент, можна забирати на рівні дивідендів і залишати рівно стільки, скільки потрібно для її розвитку, а решту направити на зниження тарифів. Справді, тут немає прямого зв’язку.

Парламентська комісія встановила, що у структурі тарифу на газ є податки і рентна плата. Відповідно зниження рентної плати дає можливість знизити тарифи для населення. Тому не треба маніпулювати. Усі погоджуються, що для підприємств з державною часткою акцій та часткою приватного інвестора має бути встановлена ставка 70 відсотків.

Стосовно “Укргазвидобування”. Якщо є можливість знизити тариф, ми повинні знизити ставку, тому що основний принцип оподаткування — недискримінаційність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми розглянули порівняльну таблицю до другого читання. Сконцентруйтеся, будь ласка. Є пропозиція проголосувати у другому читанні та в цілому відповідно до рішення комітету. Прошу голосувати. Відповідно до рішення комітету з поправкою, озвученою... (*Шум у залі*). Окремо поправку, яка була озвучена? Слухайте, усі поправки є в таблиці (*Шум у залі*).

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Її немає в таблиці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка, озвучена Ніною Петрівною Южаниною (*Шум у залі*). Не треба ще раз озвучувати, її всі чули.

Будь ласка, ще раз озвучте поправку.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Ми в комітеті розглядали це питання у присутності представника уряду Діденка, сподівалися почути, як вплине зниження рентної плати на ціну 1 метра кубічного газу для населення. Відповіді не дочекалися (*Шум у залі*). Тому я озвучила поправку, на якій наполягали народні депутати (*Шум у залі*), у тому числі з “Народного фронту”. Поправка стосується поступового зниження ставки рентної плати для “Укргазвидобування”, щоб закінчити цей опалювальний сезон і наступний зі ставкою 70 відсотків, потім перейти на ставку 55 відсотків і вийти на 29 відсотків. Уряд вбачає, що цей сезон ми маємо закінчити зі ставкою 70 відсотків, наступний — 55 відсотків, а потім — 29 відсотків.

Я вам зміст поправки пояснила, ще раз зачитаю. “Тимчасово до 1 квітня 2017 року встановлюються такі особливості застосування деяких норм розділу IX “Рентна плата” цього Кодексу. Ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу з покладів на глибині до 5000 метрів, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 статті 252 цього Кодексу, встановлюються на період, визначений цим підрозділом,

у відсотках від товарної вартості продукції гірничого підприємства — видобутої корисної копалини в таких розмірах: з дати набрання чинності цим Законом” (а він набирає чинності одразу після його підписання) “до 30 червня 2016 року включно — 70 відсотків, з 1 липня 2016 року до 31 березня 2017 року включно — 55 відсотків, з 1 квітня 2017 року застосовується ставка, визначена пунктом 252.20 статті 252” (з урахуванням поправки Юлії Володимирівни) “— 29 відсотків”.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Першою ставимо на голосування цю поправку. Будь ласка (*Шум у залі*). Я ставлю на голосування поправку, озвучену Ніною Петрівною Южаніною. Прошу голосувати.

“За” — 182.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Друга поправка Юлії Тимошенко. Нехай Ніна Петрівна зачитає її. Зачитайте, будь ласка, той, хто її підписав.

ЮЖАНІНА Н.П. Від народних депутатів надійшла поправка до вказаного законопроекту. Пункт 2 Прикінцевих та Перехідних положень викласти в такій редакції: “Державні органи, які відповідно до законів України здійснюють функцію державного регулювання ціни на газ українського видобутку та тарифів на житлово-комунальні послуги, зобов’язані невідкладно зменшити ціну на газ українського видобутку та відповідні тарифи на житлово-комунальні послуги пропорційно зменшенню розміру рентної плати за цим Законом”.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще одна пропозиція для голосування.

ЮЖАНІНА Н.П. З повагою підписали керівники: Юлія Тимошенко, Юрій Луценко, Олег Березюк, Олег Ляшко, Ярослав Москаленко, Віталій Хомутич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, поставте на голосування цю поправку.

“За” — 208.

Поправка не набрала (*Шум у залі*) потрібної кількості голосів. Ще раз ставлю поправку на голосування.

“За” — 208.

Рішення не прийнято.

Колеги, така само кількість голосів.

Шановні друзі, ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту у другому читанні та в цілому без поправок.

“За” — 215.

Рішення не прийнято.

Колеги, така само кількість голосів.

Є пропозиція направити законопроект на повторне друге читання з метою внесення його... (*Шум у залі*). Почекайте, колеги, ви зараз будете звинувачувати одне одного, і його буде провалено взагалі. Ми вже це проходили! Ми вже це проходили! (*Шум у залі*).

Пропозиція — направити на повторне друге читання. Прошу голосувати (*Шум у залі*). Прошу голосувати. Зараз буде інша пропозиція, почекайте! Це повторне друге читання. Колеги!

ЛЯШКО О.В. Ми вимагаємо розгляду!

ГОЛОВУЮЧИЙ. “За” — 108.

Немає необхідної кількості голосів.

Хвилину! Оголошую перерву на 15 хвилин. Керівників груп і фракцій прошу зайти в кабінет. Не влаштовуйте тут того, чого не треба, зараз узгодимо наші дії.

Дякую.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу заходити до залу, займати свої робочі місця. Продовжуємо засідання.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Маю повноваження продовжити засідання на 15 хвилин, а далі будемо визначатися. Відбулася нарада з керівниками фракцій і груп. На превеликий жаль, думки знову розділилися. Я сподівався, що ми вийдемо на узгоджене спільне рішення щодо голосування, але, на превеликий жаль, поки що такого рішення немає. У зв'язку з тим, що нам треба визначитися щодо цього законопроекту і щодо зменшення ренти на газ, ми продовжимо пленарне засідання. Я запрошу керівників фракцій висловити свою позицію, і перейдемо до голосування. Дамо можливість проголосувати за ці рішення. Приймається така пропозиція? Будь ласка, заходьте до залу.

Колеги, продовжуємо засідання. Будь ласка, по 1 хвилині від фракцій.

Юлія Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Шановна країно! Звертаюся до всіх громадян, які нас бачать і чують. Зараз у залі розглядається ключовий законопроект, прийняття якого дасть змогу знизити драконівську, необґрунтовану ренту на газ. Нагадую: найвища ставка рентної плати в Данії — 39 відсотків. Наприклад, у Туреччині, яка розвиває власний видобуток, — 12 відсотків ренти. Наш уряд шмякнув на вітчизняну галузь

70 відсотків ренти! Якщо ми зараз не приймемо закону, ми не знизимо тарифів на газ для населення, буде збанкрутована державна газовидобувна галузь.

Якщо “Блок Петра Порошенка” і “Народний фронт” блокуватимуть прийняття, вони нестимуть відповідальність перед країною і перед кожною людиною. Схаменіться і живіть для країни, а не для себе!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Романович Березюк. Будь ласка, 1 хвилина.

БЕРЕЗЮК О.Р. Незалежні фахівці порахували і зробили висновок, що економічно обґрунтований тариф у цій державі є нижчим за той, що діє на сьогодні. Це означає, що ми витягуємо з кишень громадян зайві кошти (*Оплески*). Я не розумію, чому ми як влада не можемо визнати помилок, перерахувати тариф, зробити його економічно обґрунтованим і довести людям, що владі можна і треба довіряти.

Ми всі тут об'єдналися, щоб відстоювати права людей. Не голосуючи за цей законопроект, ми дуримо людей, порушуємо їхні права на виживання. Є пропозиція об'єднатися навколо цього законопроекту. Він якісно підготовлений, економічно обґрунтований.

Треба визнавати свої помилки і йти назустріч тим, хто є нашим власником. Нашими власниками є звичайні люди, а не олігархічний вульгарний капіталізм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярослав Москаленко, потім — Олег Ляшко, Віктор Бондар і Юрій Бойко.

Володимир Михайлович Литвин. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М. Шановний Голово! Шановні колеги! Наша депутатська група складається з депутатів-мажоритарників. Я прошу зрозуміти: Верховна Рада прийняла цей законопроект у першому читанні, у людей з'явилася надія, що рішення буде остаточним. Навіщо тоді погралися з людьми?

Ми розуміємо всі складнощі уряду. Але, шановні колеги, ми домовилися, що після голосування євроінтеграційних законопроектів буде прийнято це ключове рішення, не кажучи вже про інші. Виходить, що за європейськими стандартами ми повинні мати притулки для собак, а людям діватися нікуди, вони замерзають.

Прошу прийняти це рішення, інакше ми не зможемо рухатися далі, інакше до нас не буде довіри. Якщо треба, законопроекти по 20 разів переголосовуються, а для прийняття такого закону, кажуть, рішення немає. Давайте підтримаємо Голову, підтримаємо одне одного і приймемо це рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми вже сім разів голосували. Будемо бити рекорди.

Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Олег Ляшко, Радикальна партія. Ніде у світі немає ставки рентної плати для державних газовидобувних компаній на рівні 70 відсотків. Ніде у світі, крім України! На сьогодні громадяни за 1 тисячу кубів газу платять у середньому 331 долар. До речі, імпортований газ отримуємо за ціною 230 доларів. Я запитую: чому мільйони українців мають оплачувати корупційні схеми, на яких паразитує влада? Чому мільйони громадян мають платити за корупцію на енергоринку із власних кишень? Чому пенсіонери, афганці, чорнобильці, інваліди, молодь, безробітні повинні платити за те, щоб хтось набивав мільярдами доларів свої кишень?

Ми вимагаємо не розходитися із залу парламенту, доки не буде прийнято закону. Я хочу, щоб весь народ бачив, як і за кого голосує парламент!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Бондар.

БОНДАР В.В. Шановні колеги, група “Партія “Відродження” ще в грудні минулого року, коли голосувався цей законопроект, попереджала вас, діючу коаліцію, усі п’ять фракцій, що такий закон буде ганебним, його прийняття призведе до того, що люди не зможуть сплачувати тарифи; буде знищено державну газодобувну галузь; до 2020 року ви просто втратите наші газодобувні компанії. Сьогодні треба вміти визнати свої помилки.

Ми закликаємо вас заради тих людей, які не можуть сплачувати тарифи, не знають, як виживати на копійки, що отримують: давайте проголосуємо цей законопроект. Досить говорити! Ставте на голосування! І не розходимося, доки не проголосуємо заплановані на сьогодні законопроекти. Це дасть можливість знизити тарифи і відкриє перспективу для наших газодобувних компаній. Подумайте про майбутнє своєї країни! Не дайте втратити галузь і дайте можливість людям вижити в нинішніх умовах. Звертаємося до вас: голосуйте!

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Анатолійович Бойко, “Опозиційний блок”. Будь ласка. Потім — Максим Бурбак, “Народний фронт”.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Результатом

прийняття такого закону стане зниження тарифів на газ для населення і збільшення видобутку газу. Це благо для країни. Тому політична опозиція — партія “Опозиційний блок” — пропонує не чекати ніяких перехідних періодів, а сьогодні прийняти рішення і зменшити рентну плату, особливо для державної компанії “Укр-газвидобування”. Це матиме вирішальне значення. Ми голосуватимемо за зменшення ставок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Давайте трохи знизимо градус дискусії. Перепрошую, давайте приймати конструктивне рішення. “Народний фронт” стояв на тому, що не підтримуватиме даний законопроект у редакції Юлії Тимошенко, тому що ми не вбачаємо наповнення фонду для субсидій.

Ми запропонували свою поправку, яку озвучила Южаніна, яку не прийняв зал. І тут почався шантаж: “Голосуйте!”. Ми наполягаємо і пропонуємо вдруге проголосувати за направлення на доопрацювання для розгляду в повторному другому читанні. Треба вислухати пропозиції Президента, Прем’єр-міністра. До речі, у нас коаліційний уряд. Давайте не забувати, що всі делегували до нього своїх представників. Треба брати політичну відповідальність за всі прийняті рішення на себе. Це позиція “Народного фронту”.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

“Блок Петра Порошенка”. Будь ласка, 1 хвилина.

КОНОНЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та

ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Була озвучена поправка голови комітету Южаніної про відтермінування щодо “Укргазвидобування”. Ми у фракції підтримали і будемо голосувати за законопроект із цією поправкою. Якщо його не буде прийнято, запропонуємо направити на повторне друге читання, провести консультації з урядом і наступного пленарного тижня прийняти такий закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арсеній Яценюк. Будь ласка. І переходимо до голосування.

ЯЦЕНЮК А.П. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні народні депутати! Ідеться не про ренту. Мова йде про рівень тарифів. Ну, повірте мені: Прем’єр-міністр чи будь-який народний депутат — усі зацікавлені, щоб газ взагалі був безкоштовним. Правда? Ну, немає його безкоштовного! У Європі він коштує 250 американських доларів. Не 500, як за російським газовим контрактом, а 250. Це ціна, за якою ми на сьогодні його купуємо. Дорогі народні депутати! Хочеться, щоб і бензин був удвічі дешевшим від ринкових цін, щоб і ковбаса була безкоштовною, і горілку задурно роздавали. Такого немає!

Саме тому (народні депутати, послухайте, будь ласка) коаліція, яка сформувалася рік тому, взяла на себе політичну відповідальність і підписала Коаліційну угоду, щоб рівень тарифів в Україні відповідав ринковому. Ринковий рівень — це ціна імпорту плюс ПДВ і витрати на транспорт. Незважаючи на це, ми знайшли можливість продавати газ у соціальній нормі не за 7 тисяч 200 гривень, а за 3 тисячі 600 гривень на опалювальний сезон.

Я пропоную провести широку зустріч Президента України з парламентськими фракціями коаліції, які поставили підписи під Коаліційною угодою і взяли на себе відповідальність, та знайти

рішення. Я перший, хто зацікавлений у тому, щоб вихід було знайдено. Але наше рішення повинно відповідати бажанню мати не лише низькі, а й економічно обґрунтовані тарифи. Треба мати розрахунок, а не емоції та бажання заробити півпроцента політичного рейтингу. Через бажання заробляти рейтинги ледве не втратили країну!

Тому я прошу народних депутатів, насамперед із коаліції, знизити градус агресії, провести відповідні політичні та економічні консультації. Після цього, у четвер, буде прийнято остаточне рішення на предмет компромісу для народу України і Української держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Переходимо до голосування.

Для того щоб ми могли проголосувати, нам треба повернутися до розгляду цього питання, а далі я поставлю на голосування інші пропозиції. Ви ж хочете, щоб я поставив на голосування поправки.

Хто підтримує пропозицію про повернення до розгляду цього законопроекту, прошу голосувати.

“За” — 249.

Рішення прийнято. Повернулися.

Була пропозиція, озвучена Ніною Петрівною Южаніною. Ми повторюємо те, що вже проходили. Южаніна озвучила поправку до законопроекту у другому читанні. Хто за те, щоб підтримати цю поправку, прошу голосувати. Готові голосувати щодо підтримки поправки, озвученої Ніною Петрівною Южаніною? Хвилину! Відмініть голосування.

Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Мається на увазі перша поправка, озвучена мною, про поступовий перехід “Укргазвидобування” на знижену ставку рентної плати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, саме ця поправка була першою озвучена. Прошу голосувати. Хто за дану поправку, прошу голосувати, шановні колеги.

“За” — 175.

Рішення не прийнято.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Друга пропозиція, озвучена Ніною Петрівною.

Слово для репліки. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступна поправка стосувалася того, щоб державні органи, які здійснюють функцію державного регулювання цін, негайно зробили перерахування, тобто невідкладно зменшили ціну на газ українського видобутку та відповідно тарифи на житлово-комунальні послуги пропорційно зниженню рентної плати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, друга поправка, яка була озвучена. Прошу голосувати.

“За” — 213.

Рішення не прийнято.

Друга поправка теж не набрала необхідної кількості голосів.

Шановні колеги, наступна пропозиція — проголосувати даний законопроект у другому читанні та в цілому без урахування цих двох поправок. Прошу визначитися.

“За” — 205.

Рішення не прийнято.

Колеги, ми ж бачимо, що голосів немає.

Надійшла пропозиція направити законопроект на повторне друге читання з метою внесення його на розгляд залу після

консультацій у четвер. Прошу голосувати (*Шум у залі*). Так було сказано: повторне друге читання з метою розгляду в четвер.

“За” — 310.

Рішення прийнято.

Друзі, стоп! У нас ще є питання мораторію на продаж землі та щодо виборів. Я хочу сказати, що ми прийняли мудре рішення. Ми маємо ще одну добу для проведення консультацій, а в четвер розглянемо це питання.

Переходимо до розгляду питання щодо мораторію на продаж землі (*Шум у залі*). Колеги, є пропозиція продовжити роботу до завершення розгляду питання про мораторій на продаж землі. Підтримується? Колеги, у нас ще питання про мораторій і місцеві вибори, що не відбулися. Нам треба розглянути цих два важливих питання, продовжити роботу сесії ad hoc.

Ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду трьох питань: мораторію на продаж землі, місцевих виборів і звільнення суддів. Треба звільнити суддів, які мають бути звільнені.

Шановні колеги, прошу підтримати пропозицію щодо розгляду цих трьох питань за процедурою ad hoc. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

“За” — 260.

Рішення прийнято.

Пропозиція набрала 260 голосів. Можемо працювати.

Шановні колеги, Тарас Кутовий доповідає законопроект [№3404](#). Будь ласка.

Є пропозиція розглянути за скороченою процедурою. Прошу проголосувати пропозицію щодо розгляду за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

“За” — 193.

Тарас Кутовий. Будь ласка, за скороченою процедурою.

КУТОВИЙ Т.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №151, Полтавська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Для такого складного питання двох хвилин замало. Намагатимуся бути лаконічним.

Шановні колеги! Комітет розглянув питання щодо продовження мораторію, яке не раз обговорювалося в цій залі та викликає багато емоцій у громадян України, насамперед у селян. Провівши результативну дискусію, комітет прийняв рішення підтримати законопроект №3404 за моїм авторством, а також 20 народних депутатів із аграрного комітету щодо продовження мораторію на один рік. Маємо прохання до Кабінету Міністрів, яке стане зобов'язанням, до 1 березня наступного року підготувати та внести на розгляд Верховної Ради законопроект про обіг земель сільськогосподарського призначення.

Маючи небагато часу, хочу зосередити увагу на терміні один рік. Чесно кажучи, ми розглянули всі шість законопроектів, які були внесені. Різниця між ними лише в тому, на скільки років треба продовжити мораторій. Ми голосували за пропозицію щодо трьох років, десяти років тощо.

З цього приводу хочу зауважити, що мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення в Україні існує вже 13 років. Протягом 13 років ми тримаємо селян у напруженні. Колись цю землю розпаювали і дали селянам за їхню працю. Це були колгоспники, люди, які працювали на фермах. Фактично щоразу прийняття рішення щодо цього питання ми прив'язуємо до якихось політичних подій — президентських, парламентських виборів тощо. Це занадто заполітизоване питання. Треба нарешті сказати селянам України, чи ми надали їм право власності на землю.

Оскільки я доповідаю як автор і від комітету, прошу додати мені часу. Ми надали селянам право власності, яким фактично передбачено обмежене на сьогодні право розпоряджатися

землею, чи можливість користуватися землею, здавати її в оренду і в майбутньому це право на власність жодним чином не реалізувати? Комітет ще влітку провів комітетські слухання, результатом яких стало рішення про проведення парламентських слухань з цього питання. Я вважаю, що це дуже важливо, оскільки питання широке.

Зауважу, що рішення має бути прийнято з огляду на те, яким чином селяни відреагують на... *(Шум у залі)* Майте повагу до доповідача, будь ласка. Треба зважити на те, що 400 тисяч власників паїв вже ніколи не скористаються правом, наданим державою, оскільки всі вони вже померли. 400 тисяч — це 15 малих районних центрів.

Треба пам'ятати, що люди повинні мати змогу скористатися своїм правом за власним бажанням. Завдання Кабінету Міністрів, Верховної Ради — забезпечити для цього справедливий, чесний, ефективний механізм. Абсолютно очевидно, що наразі таких умов немає. Насправді є можливість маніпулювати ціною, юридичними тонкощами.

Комітет переважною більшістю прийняв рішення продовжити мораторій на один рік, але до 1 березня Кабінету Міністрів розробити законопроект про обіг земель сільськогосподарського призначення, щоб нарешті припинити маніпуляції. У разі відсутності права на продаж треба людям чесно сказати: не продаємо, існують умови, у рамках яким ми живемо. Не треба морочити людям голови 13 років, тримаючи на гачку українського селянина, використовувати для політичних дискусій. Тому прошу прийняти законопроект №3404 за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, це скорочена процедура обговорення. Запишіться на виступи: два — за, два — проти.

Народний депутат Севрюков, "Блок Петра Порошенка".

СЕВРЮКОВ В.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Прошу передати слово народному депутату Мушаку.

МУШАК О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Шановний пане головуєчий! Шановна українська громадо! Питання землі надзвичайно тендітне, чутливе для українців, бо ми нація хліборобів. Питання землі проходить червоною лінією через всю історію нашої нації. Нагадаю, що в повісті Ольги Кобилянської “Земля” слово “земля” згадується 70 разів у різних значеннях.

Я маю п’ять ключових тез з приводу ситуації, що склалася.

Перша. Хто б чого не казав, ринок землі існує.

Друга. Протягом 10 років не змінюються аргументи проти, а саме: неготовність інфраструктури, бідність українців, які не можуть дозволити собі купити землю.

Третя. Шановні колеги, під землею знаходиться 30–40 мільярдів доларів, які можна отримати, запустивши ринок землі. Ми повинні визначитися: або земля є товаром, або її можна здавати в оренду, закладати, тим самим збільшуючи обігові кошти.

Четверта. Ціна на землю залежить не лише від родючості, бо в нас вона найродючіша у світі, а й від інфраструктури поруч. Це, умовно кажучи, елеватори, порти, дороги, які можна збудувати, лише залучивши інвестиції. А для цього землю треба зробити товаром. Тоді напряму можна буде залучати банківські кошти, здавати землю в оренду.

П’ята. Шановні колеги, питання землі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Тимошенко, “Народний фронт”. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №88, Івано-Франківська область, політична партія “Народний фронт”). М’яко стелете, панове брехуни. Не для того наші предки своєю кров’ю тисячами років поливали кожен п’ядь цієї землі, щоб якісь, вибачте за слово, засранці на якомусь історичному етапі цю землю просто продали. Майте совість! Земля належить не тільки нам. А де житимуть наші діти, онуки, правнуки?!

Земля — національне надбання, вона належить усій нації назавжди! Землю куплять ті, які мають гроші, або через підставних людей наші вороги. Росія чи Європа захоче забрати землю за борги. Столипінська реформа 1908 року спричинила вбивство Столипіна та зруйнувала царську Росію. У нас тисячі продажних суддів, адвокатів, банкірів. Тисячі людей, продавши землю, виїдуть у міста, спричинивши їх перенаселеність, збільшення рівня безробіття, злочинності в державі. Схаменіться! Що ви робите? Не маємо права продавати ні через рік, ні через три. Дайте задурно тим, хто працює на землі, в оренду на 50, на 100 років. Але в оренду. Не маємо права продати землю!

Ніколи мого підпису і мого голосування за це не буде! Закликаю всіх патріотів України стояти за землю! Так, як наші побратими на передовій на Донеччині, Луганщині кров’ю поливають цю землю, щоб не віддати ворогу, а ви хочете продати! Зрадники!

Слова Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадим Івченко, “Батьківщина”. Будь ласка.

Колеги, прошу, давайте трохи заспокоїмося, важко виступати.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична

партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”). Фракція “Батьківщина”. Шановні колеги! “Батьківщина” за продовження мораторію. Але на сьогодні ми бачимо псевдопродовження. Ви говорите про селян? 4 мільйони селян мають лише 4,5 мільйона гектарів без відумерлої спадщини на землю. Ви говорите про фермерів? 39 тисяч фермерів мають 6,2 мільйона гектарів. Це більше 10 мільйонів гектарів. У нас 32 мільйони гектарів уже у приватній власності. Як ви думаєте, скільки мають аграрні компанії, агрохолдинги? Вірно: більше 20 мільйонів гектарів.

Сьогодні ви кажете, що уряд має розробити законопроект про обіг земель? Колеги, він уже висить на сайті Кабінету Міністрів. Там чітко виписано, що треба провести економічний експеримент і 11 мільйонів гектарів державних земель продати з аукціону. Як ви думаєте, хто їх купить? Вірно: збагатяться аграрні компанії, агрохолдинги. Ми творимо нові клани. Нам мало на сьогодні обленерго, облгазів, будуть ще й монополії на землю.

Колеги, ми маємо розвивати трудомісткі галузі. Подивіться на Європу. Польща на сьогодні експортує кожен третій кілограм м’яса, завалила Європу фруктами, овочами, полуницею, смородиною. А ми? Ми звикли жити на маржі. Забрали землю у трьох сіл — посіяли кукурудзу. Так і живемо.

Ми проти такого аграрного устрою, проти того, щоб земля комусь належала. Вона має належати народу України. Якщо ми голосуватимемо за прийняття в цілому, фракція “Батьківщина” вносить пропозицію замінити дату 1 січня 2017 року на 1 січня 2020 року. На чотири роки ми маємо продовжити мораторій, врахувавши законодавче забезпечення щодо інвентаризації, консолідації земельних пайщиків, безпосередньо торгів-аукціонів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Долженков.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Фракція “Опозиційний блок”. Безперечно, це дуже болюче та важливе питання для українського народу, для простих селян, які є рушієм розвитку села. Фракція “Опозиційний блок” ще у грудні минулого року зареєструвала законодавчу ініціативу та запропонувала запровадити мораторій на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення.

Ми наполягаємо на тому, що реформування ринку сільськогосподарських земель має здійснюватися поступово. Безперечно, надання права розпоряджатися землями простими українськими селянами повинно передувати утворення прозорих ринкових механізмів.

Треба зауважити, що селяни через дію мораторію позбавлені права розпоряджатися земельною ділянкою, тому дуже багато орендарів цим зловживають. Ринок землі непрозорий. Треба встановити справедливу вартість земельної ділянки, виходячи із родючості ґрунту. Власники земельних ділянок мають вирішувати, надавати їх в оренду чи продавати, оскільки ми не можемо обмежувати українських селян у прийнятті рішення щодо своєї землі. Це їхня власність, вони мають сертифікати на земельні ділянки, відповідно особисто мають приймати рішення щодо передачі в оренду, продажу земельної ділянки. Ми повинні законодавчо забезпечити належні умови, щоб ринкова вартість землі була справедливою.

Пропоную колегам підтримати законопроект. Минулого року ми зареєстрували законодавчу ініціативу, але сьогодні голосуватимемо за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фракції, що не брали участі в обговоренні.

Олег Ляшко. Будь ласка, 1 хвилина. Потім — Іван Мірошніченко, “Самопоміч”.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні українські громадяни! Шановні селяни! Питання української землі — це питання майбутнього Української держави. Це питання майбутнього української нації, наших онуків, прапраправнуків. Якщо сьогодні ми, недолугі, продамо землю, де наші діти ходитимуть, яким повітрям дихатимуть? Хто господарюватиме на цій землі? Той, хто пропонує продавати українську землю, пропонує продати рідну матір, українську душу, українську націю.

Фракція Радикальної партії вимагає запровадження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення щонайменше на п'ять років. Господарями на українській землі мають бути тільки українці! Тільки український народ і ніхто інший!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Мірошніченко, “Самопоміч”. Будь ласка.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Голосуємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз будемо голосувати. Почекайте.

МІРОШНІЧЕНКО І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”)*. Уважаемые коллеги! Фракция “Самопомощь” будет голосовать за продление моратория. Существуют всем известные проблемы, связанные с отсутствием кадастра, различием границ участков, законодательные проблемы, о которых мы уже говорили. Они, конечно, важны.

Удивительно, что за 13 лет действия моратория мы их не решили. Но будем голосовать за продление моратория по другой, более важной для нас причине. Рынок земли может

существовать, если мы обеспечим нашим гражданам — собственникам земли, украинцам — равные права, равные возможности и альтернативность принятия решений. На этом мы должны сосредоточиться. Законодатели и правительство должны украинцам, которые владеют землей, предоставить возможность создать свой бизнес: семейную ферму, малое фермерское хозяйство, предоставить им долгосрочные и дешевые кредиты, чтобы они могли стать финансово независимыми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кулініч, “Відродження”. Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №147, Полтавська область, самовисуванець). “Відродження”, Полтавщина. Шановні колеги! Звертаю вашу увагу на те, що такий законопроект був би непотрібним, якби не популізм і політиканство на місцевих виборах. Усі ми добре розуміємо, що й без цього законопроекту з 1 січня 2016 року мораторію на продаж землі знято не буде, тому що немає закону про обіг земель сільськогосподарського призначення. Саме це передбачено Земельним кодексом України. Навіть законопроекту такого в парламенті немає. Простіше було казати людям на виборах, що з 1 січня всю землю скуплять олігархи й іноземці. Я вважаю, що краще вдосконалювати земельне законодавство. Треба підняти земельне законодавство до того рівня, щоб у разі порушення питання про зняття мораторію все пройшло без проблем.

Група “Партія “Відродження”” голосуватиме за даний законопроект, але давайте доопрацюємо законопроект [№2279](#), який ще не прийнято, та законопроект [№1159](#) щодо відумерлої спадщини, про який ми вже рік говоримо, але не голосуємо в сесійній залі. Цим треба займатися, а не популізмом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово має співавтор Григорій Заболотний. Будь ласка, з трибуни.

ЗАБОЛОТНИЙ Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Ми не говоримо про те, що треба продавати землю. Ми кажемо, що треба дати людям право розпоряджатися своєю землею. Я як прагматик проти продажу, як викладач розумію, що земля — це товар. Але має пройти час. Ми повинні прийняти закон про обіг земель сільськогосподарського призначення. Навіть якби ми сьогодні прийняли закон про продаж, завтра ми не мали б права продавати землю, тому що немає пакета законів, які дали б право розглядати перший законопроект, про який ми сьогодні ведемо мову.

Я вислухав такий глибокоінтелектуальний виступ представника “Народного фронту”, потім почув, як кричать у мікрофони депутати. Коли закінчуються аргументи, починає працювати тембр голосу. Я закликаю вас до розумних, виважених рішень. Даймо право людям розпоряджатися землею!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, виступи — по 30 секунд, і голосуємо. Прошу займати свої місця.

Михайло Головка. Будь ласка. Потім — Павло Кишкар, і голосуємо.

Будь ласка, займайте свої місця.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №164, Тернопільська область, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Свобода”). Всеукраїнське об’єднання “Свобода”.

Шановні народні депутати! Це питання надто важливе для українського суспільства, особливо для села. На сьогодні село категорично проти. Згадайте, як у 1990-х роках продали стратегічні підприємства, здійснили так звану приватизацію, людям роздали ваучери, а в кінцевому результаті ми отримали жебраків, збіднілий народ і олігархів, які виростили як гриби після дощу.

Так само й сьогодні. Земля — це не товар, а остання цінність нашої нації. Не дай Боже, ми її продамо, то, справді, перетворимо народ на кріпаків, наймитів, жебраків на своїй землі. Ми повинні думати, що вирощувати на землі, а не продавати її. Щоби народ розбагатів, щоб процвітало українське село, ми пропонуємо не лише продовжити мораторій на продаж землі більше як на 1 рік, а й прийняти закон про заборону продажу земель сільськогосподарського призначення. Земля — це не товар, а остання цінність нашої нації. Закликаємо вас підтримати і не голосувати.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павло Кишкар.

І приготуйтеся до голосування.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Я — син Миколи Павловича Кишкаря, одного з перших фермерів в Україні. Я мав честь разом з ним працювати, щоправда недовго.

Хочу наголосити: як і тоді, так і нині приватизація чи видача паїв — це великий обман, адже насправді люди позбавлені права на продаж землі. Фактично продовження мораторію — це обман, тому що ніякого продовження не потрібно. Почитайте закон, там вписано: мораторій діє до прийняття закону про ринок землі.

Продовження оренди так само вигідне великим товаровиробникам. Я із цим цілковито погоджуюся з Іваном Мірошніченком. Дайте інструменти, щоб малий сільгоспвиробник працював. Дайте ефективні, дешеві кошти, щоб збудувати цей ринок.

Історично Європа пройшла ті само етапи побудови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Луценко. Будь ласка. Від фракції “Блок Петра Порошенка” не було виступу. Був виступ від колективу авторів. Співавтор — Заболотний.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На жаль, ми живемо в суспільстві, у якому велику увагу приділяють міфам. Є міф про те, що нібито цього року закінчується мораторій. Це неправда, бо, справді, як уже казали попередні промовці, мораторій діє до прийняття повноцінного закону про обіг земель сільськогосподарського призначення. Але є політики, які голосом і міфами заробляють собі популярність, а є політики, які розробляють документи.

Наша фракція внесла проект постанови про продовження мораторію на рік, аби вибити ґрунт з-під ніг крикунів. Відомо, що ялова корова кричить найголосніше на село. Тим не менше, ми пропонуємо цей проект постанови проголосувати і чекаємо від уряду цивілізованого європейського порядку обігу земель, вирішення питання наповнення кадастру, інструментів передачі землі тощо. Давайте об’єднаємо зал прагматичним інтересом запуску ринкових механізмів для забезпечення нормального життя усім, хто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, є що додати від комітету? Від комітету 30 секунд. Є потреба? Будь ласка, 5 секунд, і голосуємо.

КУТОВИЙ Т.В. Шановні колеги, було багато емоційних виступів, давайте заспокоїмося. Про що ми говоримо і за що голосуємо? Ми голосуємо за продовження мораторію. Усі заспокоїлися, немає ніякого продажу, не треба з'їдати мікрофони! Треба просто чітко зрозуміти, що нам необхідно технічно відпрацювати всю складову цього питання. Якщо треба вийти на рішення про довічну заборону продажу української землі, давайте на нього вийдемо, приймемо закон і 6 мільйонам громадян, які володіють паями, скажемо, що ми не продаємо землю. Давайте припинимо маніпулювати цим питанням. Дайте технічне пояснення: чому три роки, а не п'ять або не десять? Пояснення одне — маніпуляція. Голосуємо за продовження мораторію!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, приготуйтеся до голосування. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону “Про внесення змін до розділу X “Перехідні положення” Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель” ([№3404](#)) за основу і в цілому з урахуванням того, що ми прийняли рішення про включення до порядку денного і прийняття рішення за процедурою ad hoc. Голосуємо.

“За” — 309.

Рішення прийнято.

Конституційна більшість — 309 голосів.

Дякую, шановні колеги. Рухаємося далі. Розглядаємо питання щодо виборів — законопроекти [№3371](#), [№3371-1](#). Потім розглянемо питання про звільнення суддів. Є пропозиція

розглянути законопроекти за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

“За” — 196.

Доповідайте, будь ласка.

МАТВИЄНКОВ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець). Уважаемые коллеги! Вашему вниманию представляется проект Закона “Об обеспечении проведения голосования на очередных выборах депутатов городских советов и городских голов в городах Красноармейске и Мариуполе Донецкой области в 2015 году” ([№3371](#)). Необходимость принятия такого закона обусловлена тем, что в двух крупных городах Донецкой области были сорваны выборы, и как следствие — 410 тысяч избирателей были лишены права голоса, то есть права избирать местную власть.

Я не хочу сегодня анализировать причины того, что произошло, пусть этим занимаются правоохранительные органы. Но хочу сказать, что это прямое нарушение конституционных прав граждан. Чем быстрее мы это исправим, тем лучше будет для всех. В этой ситуации нет ни победителей, ни побежденных, поскольку в первую очередь пострадал имидж нашего государства.

Не принципиально, какой из двух законопроектов будет принят, они абсолютно идентичны. Поэтому мы снимаем свой законопроект и призываем всех проголосовать за альтернативный. Приняв такое решение, Верховная Рада на деле покажет, что она, действительно, способна обеспечить правовые основы демократии в Украине и что всем без исключения гражданам, независимо от политических взглядов и места проживания, будет гарантировано соблюдение конституционных прав. Прошу поддержать.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Тарута. Будь ласка, законопроект №3371–1.

ТАРУТА С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ №58, Донецька область, самовисуванець). Уважаемые коллеги! Я прошу не расходиться. Это очень важно. Мариуполь — город, который заслуживает уважения. Журнал “Шпигель” назвал его главным символом борьбы за европейскую демократию.

Теперь о сути вопроса. Мы знаем, что 25 октября выборы не состоялись. К сожалению, Мариуполь и Красноармейск были лишены права избирать и быть избираемыми. После долгих дискуссий на заседании Согласительного совета мы приняли единственно взвешенное правовое решение о том, что выборы мэров городов и депутатов местных советов в Мариуполе и Красноармейске должны быть проведены в рамках предлагаемого мною законопроекта [№3371–1](#) в соответствии с Законом “О местных выборах” как незаконченная 25 октября процедура. Дело в том, что законом не предусмотрена ситуация, когда территориальная комиссия отказывается от принятия бюллетеней и на этой основе признает выборы недействительными. Поэтому процесс голосования не закончен.

Центральной избирательной комиссией вместе со всеми фракциями было принято согласованное решение о проведении выборов в Мариуполе 15 ноября в рамках действующего закона. Почему 15 ноября? Есть полемика: 15 ноября или 22 ноября. Поверьте, для жителей Мариуполя и Красноармейска очень важно, чтобы в этот день они смогли осуществить свои конституционные права в рамках статьи 38 Конституции Украины.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Олексійовичу.

Від комітету Руслан Князевич. Будь ласка.

Напевно, краще голосувати. Якщо є бажання, будемо обговорювати.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Я скажу буквально кілька речень. Комітет детально ознайомився з цими двома законопроектами і рекомендує сесійній залі підтримати законопроект №3371–1 за авторством народного депутата Тарути, який є більш повним. По-перше, у ньому зазначена правильна назва виборів, по-друге, передбачається, що бюлетені друкуватимуться Центральною виборчою комісією і безпосередньо будуть передані на дільничні виборчі комісії, а також передбачається порядок фінансування виборів. Перший законопроект, на превеликий жаль, містить серйозні прогалини в цій частині, що унеможлиблює його підтримку комітетом.

Просимо підтримати альтернативний законопроект №3371–1.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два — за, два — проти. Тоді не записуйтеся! Є процедура: два — за, два — проти. Є потреба — записуйтеся! (*Шум у залі*).

Народний депутат Андрій Лозовой. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні колеги! Якщо ми проголосуємо за вибори в Маріуполі, то, цілком очевидно, виграють проросійські сили. То ми плюнемо на подвиг тих,

хто визволяв Маріуполь від сепарсько-проросійської наволочі? Просто дозволимо витерти ноги об героїзм цих людей!

На жаль, українська влада нічого не зробила для того, щоб населення Маріуполя мало проукраїнську позицію. Там десятками років дуже активно велася російська пропаганда, яка, на жаль, має свої наслідки. Нині в Маріуполі потрібна військово-цивільна адміністрація, активна пропаганда всього українського. Тільки після цього можна проводити вибори. Провівши вибори зараз, ми можемо знову втратити Маріуполь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Герасимов. Потім — Сергій Мельничук.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановні колеги! Стосовно виборів у Маріуполі, які, на жаль, не відбулися 25 жовтня. Ті, хто мав відношення до виборів, добре знають причини, через які вони не відбулися. До речі, питання, чому вибори не відбулися, не до провладної коаліції. Усі пам’ятають ситуацію із друком бюлетенів у Маріуполі та Красноармійську. Питання, хто винен, ставте самі собі.

Що стосується призначення виборів на 15 листопада. Усі члени фракції, які мають відношення до цих виборів, категорично проти.

По-перше, треба навчити людей, тому що наразі повністю змінено склад територіальних та районних виборчих комісій. По-друге, треба обладнати приміщення, тому що у приміщенні територіальної виборчої комісії не створено серверної кімнати. Це станом на сьогодні. Крім того, ми маємо звернення всіх демократичних сил Маріуполя із проханням перенести вибори не

раніше як на 29 листопада. Тому моя пропозиція така: підтримати призначення виборів на 29 листопада чи взагалі їх перенести.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Мельничук. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Прошу передати слово Литвину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович Литвин.

ЛИТВИН В.М. Шановні колеги! Ми маємо констатувати: який закон ми прийняли, такі й вибори. Один показовий приклад. Прийнято рішення про те, що у виборчих списках повинно бути не менше 30 відсотків жінок. Потім порахували і побачили, що ця норма закону не виконується. Вирішили, що нею можна знехтувати. Після цього ми спостерігали такі дикі випадки у Верховній Раді, я маю на увазі зіткнення, яке нещодавно обговорювалося. Усе ж дозволено!

І ще один момент. Шановні колеги, ми приймаємо рішення про запобігання дискримінації, про те, що треба діяти відповідно до норм Європейського Союзу. Ми демонструємо толерантність по відношенню до всіх, лише не до своїх громадян, не до виборців. Рішення треба прийняти, інакше ми своїми діями відштовхнемо людей. Дайте їм право зробити усвідомлений, чесний, демократичний вибір!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лев Підлісецький. Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної*

політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”).
Прошу передати слово Олені Сотник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Сотник.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Колеги, фракція “Самопоміч” підтримує проведення виборів у Маріуполі та Красноармійську, але хочемо наголосити на двох основних моментах.

Перший. Даний законопроект фактично внесено на порушення Конституції. Голосування як такого 25 жовтня не було. Це означає, що вибори в Маріуполі та Красноармійську не відбулися, а тому ЦВК має взяти на себе відповідальність і виконати функції, передбачені законом: прийняти рішення про те, що вибори не відбулися і про повторний запуск виборчого процесу на цих територіях. Через 60 днів мають відбутися повноцінні вибори.

Другий. Яким чином ви собі уявляєте переголосування, якщо фактично склад ТВК, які заблокували вибори, залишається старим? Це означає, що ТВК знову може заблокувати виборчий процес. Жодних гарантій немає. Які особливі умови можуть бути передбачені для цих територій, якщо Закон “Про місцеві вибори” діє на всій території України?

Колеги, я закликаю до послідовної позиції. ЦВК має нарешті виконати свої функції, передбачені законодавством, або піти у відставку. Давайте призначимо нову, нормальну ЦВК із нормальних, порядних людей і проведемо на цих територіях повноцінні вибори!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Левченко. Будь ласка. Потім — народний депутат Рябчин, потім — Євген Геллер.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське об'єднання "Свобода", виборчий округ №223, місто Київ. Насамперед хочу звернутися до двох потенційних мерів міста Києва: до чинного мера пана Віталія Володимировича, який чомусь знаходиться в залі Верховної Ради замість того, щоб працювати у себе в Київській міській раді, і до можливого майбутнього мера пана Берези, який, будучи народним депутатом, замість того, щоб говорити про вибори в Маріуполі, розмовляє з паном Кличком. Ви думайте про свої безпосередні обов'язки — що один, що інший, а не займайтеся шоу на телебаченні! Це щодо цирку, який зараз відбувається.

Тепер щодо виборів у Маріуполі, які обов'язково мають відбутися, але не 15 листопада, тому що будуть просто фарсом. Якщо навіть сьогодні ми проголосуємо законопроект, а завтра Президент його підпише, нереально організувати виборчий процес. Має розпочатися новий повноцінний виборчий процес із нуля. Безперечно, вибори треба проводити, але пізніше — наприкінці листопада або наприкінці грудня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Рябчин. Будь ласка. Потім — Євген Борисович Геллер.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Фракція "Батьківщина", Донеччина. Фракція "Батьківщина" всіляко підтримує вільне, чесне та справедливе волевиявлення громадян у Красноармійську та Маріуполі. Хочу вибачитися перед мешканцями цих міст за те, що чинний склад

ЦВК не зміг стати арбітром і забезпечити проведення виборів. Ми спостерігаємо клоунаду у Верховній Раді: то 15 листопада, то 29 листопада.

Моя особиста думка така: треба призначати нові вибори, а не перевибори. Я хочу, щоб було прийнято рішення щодо дати: чи 15 листопада, тоді ми поспішатимемо і проведемо вибори неякісно, чи 29 листопада. Головне, щоб люди проголосували і це було достойним, чистим, чесним голосуванням під наглядом нового складу ЦВК і міжнародних спостерігачів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єгор Фірсов. Будь ласка.

Стоп! Євген Геллер. Потім — Єгор Фірсов.

Євген Геллер. З місця, будь ласка.

ГЕЛЛЕР Є.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №50, Донецька область, самовисуванець). Група “Партия “Відродження”, избирательный округ №50, куда входит, в том числе, и Красноармейск. Уважаемые коллеги, большое спасибо! Владимир Борисович, я хочу призвать вас и так называемые демократические фракции проголосовать за этот законопроект и провести выборы. Каждый человек, независимо от пристрастий, любит ли он “Оппозиционный блок”, “Відродження” или “Блок Петра Порошенко”, имеет право высказать свою точку зрения и быть услышанным государством.

Поэтому все рассказы о том, что сегодня люди не готовы, потому поддерживают определенные силы, я считаю концом демократии в нашей стране. Прошу всех коллег со всех фракций поддержать этот законопроект.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єгор Фірсов. Будь ласка.

ФІРСОВ Є.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Уважаемые коллеги! Я прошу не поддерживать этот законопроект, поскольку он не соответствует ни законодательству, ни здравому смыслу. На самом деле, что получается: 26 октября были сорваны выборы, Президент объявил виноватым председателя территориальной комиссии, а общественные организации Мариуполя — директора типографии. Но по факту никто не понес ответственности. По факту нет виновного лица, разбор полетов мы не провели, причины не устранили. О каких выборах мы сейчас говорим? Представьте себе ситуацию: если мы назначим выборы на 15 ноября, а они в очередной раз сорвутся, какой позор будет!

Я предлагаю принять специальный закон по аналогии с принятым в 2012 году (а вы помните, что тогда были сорваны выборы в пяти округах), назначить выборы, начать новый избирательный процесс, заново сформировать участковые избирательные комиссии, территориальные избирательные комиссии.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Віктор Кривенко. Будь ласка. Потім — Леонід Ємець, і голосуємо.

Прошу зайняти свої місця, шановні колеги народні депутати!

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Шановні колеги! Ми маємо чесно зізнатися: ми будуємо демократію чи авторитаризм. Порушувати питання, що вибори можуть не відбутися через те, що не того підтримують, це нонсенс. Ми провели вибори Президента, бо треба було вибрати Президента. Ми провели вибори себе на всій території. Потім була дискусія:

проводити чи не проводити вибори на Донбасі. Слава Богу, переконали, що треба проводити, окрім тих територій, де є небезпека.

Вибори потрібні, але з оновленою комісією. Пан Єгор Фірсов повністю правий — може бути фантастична ганьба. Я не вірю, що 29 листопада ми проведемо чесні вибори. Треба запустити абсолютно новий процес і не поспішати. Нехай це буде середина грудня або середина січня, але вибори в Маріуполі мають відбутися. Неприйнятна дискусія стосовно того, що не тих підтримають. Підтримають, кого підтримають. Для того ми воюємо, щоб була демократія, а не диктатура, як у Росії.

Прошу вас визначитися з новою датою проведення виборів і забезпечити максимально прозорий процес, сформувати чесну комісію і унеможливити спотворення результатів, щоб усі виборці були почуті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Ємець. Будь ласка. І готуємося до голосування.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія “Народний фронт”). Фракція “Народний фронт”. Шановні колеги, зрив виборів у Маріуполі має конкретні прізвища. Ці злочинці мають понести відповідальність. Я знаю, що вже розпочато кримінальні провадження. Прикладом має слугувати, що на сьогодні кілька фальсифікаторів результатів голосування вже отримали по три роки ув’язнення.

Конституцією передбачено забезпечення базового права громадянина України обирати і бути обраним, яке вище за будь-який закон. Держава в особі влади, парламенту, Президента, Кабінету Міністрів і центральних органів виконавчої влади

зобов'язана забезпечити громадянам України це право. Вибори в Маріуполі мають відбутися. Законопроектом пропонується передбачити можливість уникнути такого варіанта з друком бюлетенів, як на підконтрольній Ахметову друкарні. Це буде державне підприємство під контролем Центральної виборчої комісії. Фракція “Народний фронт” стоїть на засадах Конституції. Вибори в Маріуполі мають відбутися якнайшвидше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати! Займайте, будь ласка, свої місця.

На завершення скажу, що Україна — велика європейська держава, а Маріуполь і Красноармійськ — це Україна. В Маріуполі живуть українці. Фундаментальне право громадян Європи — голосувати, вільно обирати і бути обраними. Завдання влади полягає в тому, щоб організувати цей процес за високими демократичними стандартами. Я вважаю, що говорити про те, що не треба обирати, бо не тих оберуть, — це абсолютно не європейський і не демократичний підхід. Упевнений, нам треба уникати таких оцінок. Люди на сході, заході, півдні та півночі повинні мати можливість проголосувати і обрати місцеву владу, але зробити це чесно.

Переконали, що наш обов'язок — прийняти таке рішення. Коли мешканці Маріуполя за нас голосували, ніхто не сказав, що вони голосують неправильно. Вони виконали свій святий обов'язок. Я закликаю бути чесними перед собою і громадянами України, незалежно від того, де вони проживають.

Шановні колеги, ставлю на сигнальне голосування законопроект №3371–1, внесений народним депутатом Тарутою Сергієм Олексійовичем. Дата 29 листопада ним визначена? *(Шум у залі)*. 15 листопада? Ми не зможемо цього зробити 15 листопада.

Добре, колеги. Сигнальне голосування щодо законопроекту із датою 15 листопада. Прошу голосувати. Подивимося, чи зможемо проголосувати.

“За” — 113.

Немає необхідної кількості голосів.

Наступна пропозиція — 29 листопада. Голосуємо щодо проведення виборів 29 листопада. Прошу голосувати. Це сигнальне голосування щодо прийняття законопроекту у другому читанні та в цілому із визначеною датою 29 листопада. Голосуємо. Зараз подивимося, яка буде кількість голосів.

“За” — 203.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, давайте ще раз сконцентруємося і проголосуємо законопроект №3371–1 щодо проведення виборів 29 листопада. Сигнальне голосування (*Шум у залі*).

Колеги, святе право людей — мати можливість обрати свою владу. Сигнальне голосування.

“За” — 207.

Народний депутат Долженков. Будь ласка, коментар.

Перепрошую, Матвієнков. Будь ласка.

МАТВІЄНКОВ С.А. Уважаемые коллеги! Я прошу все-таки снизить градус накала, хотя в душе кипит. Очень многое хочется сказать. Мариуполь — город-труженик, город людей, которые производят 10 процентов металла в государстве, вытягивают колоссальную часть бюджета. Подобное отношение к этой категории людей, наверное, не красит нас как народных депутатов.

Я повторю: не важно, кто выиграл, кто проиграл. В этой политической игре проиграло наше государство. Мы теряем рейтинги государства. Если мы не проголосуем за выборы в Мариуполе в ближайшее время, слова “демократия”, “демократический” можно будет вычеркнуть и забыть, потому что мы

недемократическое общество, игнорируем волю людей, которые, как кому-то кажется, думают не так.

Я убедительно прошу успокоиться и еще раз проголосовать за проведение выборов 29 ноября. Это компромиссная дата, устраивающая всех. И оппозиция, и коалиция обратилась с такой просьбой. Давайте дадим возможность людям проголосовать!

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руслан Князевич. Будь ласка. Внесіть пропозицію, яка, можливо, об'єднає зал.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я хочу, щоб ви зрозуміли, що вибори в Маріуполі відбулися у більшості стадій виборчого процесу. Одна з основних — завершальна стадія голосування, на превеликий жаль, із певних причин не відбулася. Зараз не даємо оцінки, але говорити про повторні вибори — це повний нігілізм і абсурд, оскільки ще не закінчилися старі вибори. У будь-якому разі, навіть якщо ми теоретично припустимо таку можливість, треба вноرمувати це законодавчо. Як це зробити, ніхто не знає.

Запропоновано єдиний спосіб повернути конституційне право вибору мешканцям Маріуполя і Красноармійська. Якщо ми цього не зробимо, залишаться чинними мери, міські ради, причетні до проведення референдумів. Єдиний спосіб — проголосувати за дату 29 листопада, це дасть нам можливість провести повторне голосування і ще у грудні цього року завершити місцеві вибори в Україні. Усе решта — від лукавого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за позицію голови комітету.

Колеги, зі слів Руслана Князевича ми зробили висновок про реальну ситуацію. Як ми можемо забирати в людей святе право обрати свою владу? Поясніть мені, будь ласка. Якщо ми

абсолютно нормально входимо в рамки виборчого процесу, як прокоментував голова комітету, то ми просто зобов'язані це зробити. Український парламент має прийняти технічне рішення. Колеги, давайте ще раз сконцентруємося і перенесемо на 29 листопада місцеві вибори.

Сигнальне голосування щодо законопроекту №3371–1. Прошу підтримати цю ініціативу. Голосуємо, колеги.

“За” — 220.

Колеги, є можливість проголосувати. Будь ласка, ще раз. Прошу всіх зайти до залу, зайняти свої місця, підготуватися до голосування. Зараз будемо голосувати за звільнення суддів.

Сигнальне голосування щодо законопроекту №3371–1 з датою 29 листопада. Голосуємо. Давайте підтримаємо.

“За” — 228.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття законопроекту [№3371–1](#) у другому читанні та в цілому з датою 29 листопада. Голосуємо відповідально, кожен голос на рахунок.

“За” — 233.

Закон прийнято.

Дякую, колеги.

Я думаю, що всі політичні сили мають можливість брати участь у виборах, боротися за довіру людей і перемагати. Бажаю всім успіхів на місцевих виборах.

Колеги, поверніться! Останнє питання — звільнення суддів. Дуже швидко! Прошу залишитися! (*Шум у залі*).

Руслан Князевич. Будь ласка. Послухайте інформацію голови комітету, і одразу будемо голосувати. Хвилину! Поверніться до залу!

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вам попередньо було роздано проект Постанови Верховної Ради України “Про звільнення суддів”, у якому передбачалося звільнити з різних підстав 247 суддів. Дозвольте мені поінформувати вас, що сьогодні надійшло відповідне звернення Вищої ради юстиції з проханням вилучити зі списку прізвища 23 суддів, оскільки вчора з’явилася інформація про те, що ці судді здійснюють правосуддя в ЛНР. Тому власна заява не може бути підставою для звільнення. У даному разі їх треба звільняти за порушення присяги. З вашого дозволу я зачитаю ці прізвища, а потім будемо голосувати:

Галан Ніна Миколаївна — апеляційний суд Луганської області;

Карасьова Надія Петрівна — Алчевський міський суд Луганської області;

Булавіна Наталія Іванівна — Краснодонський міськрайонний суд Луганської області;

Колтун Віктор Анатолійович — Свердловський міський суд Луганської області;

Алейников Володимир Іванович — Свердловський міський суд Луганської області;

Батяшова Любов Олексіївна — апеляційний суд Луганської області;

Загородня Тетяна Василівна — апеляційний суд Луганської області;

Кравченко Тетяна Дмитрівна — апеляційний суд Луганської області;

Бас Ольга Євгенівна — апеляційний суд Луганської області;

Кузьмич Валентина Григорівна — Краснодонський міськрайонний суд Луганської області;

Медведев Андрій Михайлович — апеляційний суд Луганської області;

Реус Євген Валерійович — апеляційний суд Луганської області;

Ступіна Яна Юріївна — апеляційний суд Луганської області;

Кузнецова Марина Леонідівна — Стахановський міський суд Луганської області;

Пащенко Лариса Вікторівна — апеляційний суд Луганської області;

Шаргаровська Валентина Іванівна — Стахановський міський суд Луганської області;

Зінченко Тетяна Олексіївна — апеляційний суд Луганської області;

Труфанова Марина Олександрівна — Артемівський районний суд міста Луганська;

Рубльова Ольга Григорівна — апеляційний суд Луганської області;

Дюбін Валерій Васильович — Краснодонський міськрайонний суд Луганської області;

Очеретний Олександр Володимирович — Стахановський міський суд Луганської області;

Вискребенцев Леонід Борисович — Алчевський міський суд Луганської області;

Вишнякова Анна Володимирівна — Перевальський районний суд Луганської області.

Таким чином, у проекті постанови залишаються прізвища 224 суддів.

Шановний пане Голово! Оскільки відповідно до пункту 3 чотирьох суддів запропоновано звільнити у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, я прошу відповідно до Закону “Про судоустрій і статус суддів” та Закону “Про Регламент Верховної Ради України” провести голосування щодо цих чотирьох суддів окремо. Щодо решти суддів — проголосувати одним рішенням. Я назву чотири прізвища з вашого дозволу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, зачитуйте, Руслане Петровичу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Надійшла неперевірена інформація про те, що просять звільнити суддів апеляційного суду Луганської області: Малієнко Наталію Володимирівну, Ступіну Яну Юріївну, Батяшову Любов Олексіївну, Загородню Тетяну Василівну, Кравченко Тетяну Дмитрівну; суддю Алчевського міського суду Луганської області Карасьову Надію Петрівну; а також суддів Луганського окружного адміністративного суду Островську Олену Петрівну та Солоніченко Оксану Вікторівну.

Давайте поки що вилучимо ці прізвища, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прізвища, які були озвучені, ми вилучаємо і голосуємо єдиним списком пропозицію комітету.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Прошу окремо проголосувати чотири прізвища (я казав, вас відволікли) суддів, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду:

Следь Василь Максимович — Кодимський районний суд Одеської області;

Марченко Сергій Миколайович — Теплодарський міський суд Одеської області;

Божко Володимир Миколайович — Вовчанський районний суд Харківської області;

Таранцов Сергій Петрович — Каховський міськрайонний суд Херсонської області.

Я прошу звільнити їх окремими постановами. Решту можна однією постановою. Голосувати треба обов'язково окремо, оскільки це чітко передбачено процедурою звільнення, щоб вони потім не оскаржували процедуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зачитуйте прізвища. Готуємося голосувати.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Следь Василь Максимович — Кодимський районний суд Одеської області. Прошу звільнити суддю із займаної посади у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голосувати, колеги. Голосуємо за. Прошу підтримати пропозицію про звільнення судді.

“За” — 199.

Рішення не прийнято.

Колеги, сконцентруйтеся, будь ласка. Займіть свої місця. Давайте ще раз проведемо сигнальне голосування щодо звільнення. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Прошу підтримати. Це одноголосне рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це звільнення судді.

“За” — 197.

Колеги, ми не маємо результативного голосування. Переносимо розгляд цього питання на наступний пленарний день — на четвер.

Шановні колеги, дякую вам за роботу. Вечірнє засідання Верховної Ради оголошується закритим. Завтра о 10 годині розпочнеться ранкове пленарне засідання.

Дякую.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України ГРОЙСМАНА В.Б. звернулися із заявами народні депутати України:

ДЕРКАЧ А.Л. *(одномандатний виборчий округ №159, Сумська область, самовисуванець)*: “На засіданні Верховної Ради України 10 листопада 2015 року у зв’язку з невідомими мені технічними обставинами сталися зміни в результатах поіменного голосування.

У результатах поіменного голосування проекту Закону “Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу” ([№3442](#)) прошу анулювати мій голос “за”;

КУЧЕР М.І. *(одномандатний виборчий округ №17, Вінницька область, самовисуванець)*: “Прошу врахувати мій голос “за” під час голосування законопроекту [№3404](#) за основу та в цілому”;

ЛАБАЗЮК С.П. *(одномандатний виборчий округ №188, Хмельницька область, самовисуванець)*: “На пленарному засіданні 10 листопада 2015 року під час поіменного голосування проекту Закону “Про внесення змін до розділу Х “Перехідні положення” Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель” ([№3404](#)) за основу та в цілому моя картка не проголосувала “за” із технічних причин. Прошу Вас зарахувати мій голос “за” в результатах поіменного голосування зазначеного законопроекту за основу та в цілому”;

РЯБЧИН О.М. *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”)*: “Прошу зарахувати мій голос “за” у результатах поіменного голосування законопроекту [№3371-1](#)”;

СОЛОД Ю.В. (одномандатний виборчий округ №47, Донецька область, політична партія “Опозиційний блок”): “Шановний Володимире Борисовичу! З поважних причин я не був присутнім під час деяких голосувань на пленарних засіданнях Верховної Ради України 10 листопада 2015 року. У зв’язку з цим прошу Вас вважати результатом мого голосування “за” щодо:

проекту Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості газу для населення” ([№2835](#)) у другому читанні та в цілому;

направлення на повторне друге читання проекту Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості газу для населення” ([№2835](#));

проекту Закону “Про внесення змін до розділу Х “Перехідні положення” Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель” ([№3404](#)) за основу та в цілому;

проекту Закону “Про особливості проведення голосування на чергових виборах депутатів Красноармійської міської ради Донецької області, депутатів Маріупольської міської ради Донецької області, Красноармійського міського голови, Маріупольського міського голови 25 жовтня 2015 року” ([№3371-1](#)) за основу та в цілому”;

ТАРУТА С.О. (одномандатний виборчий округ №58, Донецька область, самовисуванець): “Шановний Володимире Борисовичу! 10 листопада 2015 року під час голосування проекту Закону “Про особливості проведення голосування на чергових виборах депутатів Красноармійської міської ради Донецької області, депутатів Маріупольської міської ради Донецької області, Красноармійського міського голови, Маріупольського міського голови 25 жовтня 2015 року” ([№3371-1](#)) за основу та в цілому не спрацювала моя картка для голосування. Прошу врахувати мій голос “за” даний законопроект”.